

**Звернення
депутатів Слобожанської селищної ради
щодо забезпечення права дітей з особливими освітніми потребами на
психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги в інклюзивно-
ресурсних центрах**

Вже тривалий час інклюзивне навчання є невід'ємною частиною освітнього процесу країн Європейського Союзу. В Україні, починаючи з 2016 року, також почала впроваджуватись інклюзивна освіта. Впродовж 2016-2021 років кількість дітей у Харківській області, охоплених інклюзивним навчанням, збільшилась в декілька разів. Ключову роль у цьому процесі відіграло реформування у 2017 році застарілих психолого-медико-педагогічних консультацій у сучасні Інклюзивно-ресурсні центри (далі – ІРЦ).

З метою виконання вимог Саламанської декларації про принципи, політику та практичну діяльність у галузі освіти осіб з особливими освітніми потребами (далі – Саламанська декларація), що стосується створення інклюзивно-орієнтованої системи освіти в звичайних школах і недискримінації дітей, було створено мережу ІРЦ, основним завданням яких було надання психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг усім дітям з особливими освітніми потребами.

Проте, 21 липня 2021 року набрали чинності положення постанови Кабінету Міністрів України №765 «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України щодо організації навчання осіб з особливими освітніми потребами» (далі - постанова), якою серед іншого було внесено зміни до Положення про інклюзивно-ресурсний центр, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 липня 2017 року № 545 року (далі - Положення) та виключено із завдань ІРЦ надання психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг для учнів інклюзивних шкіл та вихованців інклюзивних груп дитячих садочків.

Водночас станом на 2021 рік ІРЦ Харківської області забезпечують психолого-педагогічними та корекційно-розвитковими послугами 9143 дітей з особливими освітніми потребами. Всього в Харківській області налічується 35 ІРЦ, з них один знаходиться в місті Харкові. Враховуючи недостатню кількість у Харківській області педагогічних працівників, зокрема дефектологів, логопедів, психологів, реабілітологів, реалізація зазначених змін призведе до позбавлення дітей, охоплених інклюзивним навчанням, права на якісну кваліфіковану допомогу від працівників ІРЦ, та їх повернення до індивідуальної форми навчання.

Слід наголосити, що такий крок не узгоджується з нормами статті 20 Закону України «Про освіту», де надання психолого-педагогічних та корекційно-

розвиткових послуг є невід'ємною частиною освітнього процесу та однією з цілей утворення ІРЦ.

Також головними принципами створення діяльності ІРЦ є перехід від медичної до соціальної моделі надання послуг. Зважаючи на такий підхід надання послуги, працівник ІРЦ не має права вимагати інформацію про стан здоров'я дитини, а тим паче орієнтуватись на її діагноз. Проте, змінами до Положення, внесеними вищезазначеною постановою, запроваджується право ІРЦ запрошувати додаткову медичну діагностику, що може призвести до затягування термінів комплексної психолого-педагогічної оцінки дитини.

Враховуючи положення Конвенції ООН про права осіб з інвалідністю, Саламанської декларації, Закону України «Про освіту», принципи та мету діяльності ІРЦ, права дітей з особливими освітніми потребами на психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги, просимо надати роз'яснення:

- з якою метою до Положення про інклюзивно-ресурсний центр, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 липня 2017 року № 545 року, було внесено зміни та виключено з переліку завдань ІРЦ надання психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг дітям з особливими освітніми потребами, які навчаються в інклюзивних класах (групах) у закладах дошкільної, загальної середньої, професійної (професійно-технічної) освіти та інших закладах освіти, які забезпечують здобуття загальної середньої освіти;

- щодо доцільності права ІРЦ стосовно проведення додаткової медичної діагностики для комплексної психолого-педагогічної оцінки розвитку дитини.

Прийнято на засіданні XVIII сесії
Слобожанської селищної ради VIII
скликання 21.10.2021 року №816 -
VIII одноголосно

Слобожанський селищний голова

Дмитро ДІХТЯР